

**การพัฒนาหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**

**Development of the Muaythai Curriculum in the Secondary Education
Following the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)**

ต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล*

Torsak Kaewcharutwirai

ชาญชัย ยมดิษฐ์**

Chanchai Yomdit

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัย และพัฒนาการศึกษา และโรงเรียนกำแพงแสนวิทยา โรงเรียนละ 80 คน โดยการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร 2) แบบสอบถามความคิดเห็น 3) แผนการจัดการเรียนรู้ 4) แบบวัดความรู้ 5) แบบทดสอบทักษะ 6) แบบวัดเจตคติ 7) แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และ 8) แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยผ่านขั้นตอนการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข ทำให้ได้เอกสารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้

Abstract

The purpose of this research was to develop the Muaythai Curriculum in Secondary Education following the Basic Education Core Curriculum B.E. The research samples consisted of 80 Matthayomsuksa one students of Kasetsart University Laboratory School Kamphaeng Saen Campus, Educational Research and Development Center and 80 Matthayomsuksa one students of Kamphaeng saen Wittaya School. These samples were selected by simple random sampling method samples. The research instruments were: 1) documents and research related to curriculum

* นักศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

development 2) an opinion questionnaire 3) a lesson plan 4) an achievement test 5) a skill test 6) an attitude test 7) a desirable characteristics test and 8) a health-related physical fitness test. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation and t-test. The study showed that the Muaythai Curriculum in Secondary Education following the Basic Education Core Curriculum was tried out and improved in order to provide a quality and comprehensive curriculum. It can be applied to learning and teaching in school settings.

บทนำ

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่สังคมยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร สื่อสารมวลชนต่างๆ มีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนโดยส่งผลในเชิงพฤติกรรมและจริยธรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การมั่วสุมอบายมุข สารเสพติด นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมของชาติตะวันตก รวมทั้งกระแส โลกาภิวัตน์ (Globalization) จึงทำให้สภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งที่พึงประสงค์และเบนเบี่ยงทางสังคม ก่อให้เกิดเป็นปัญหาทั้งรุนแรงและไม่รุนแรงจนเป็นที่ประจักษ์อันได้แก่ การใช้เวลาในการเล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ การเบี่ยงเบนทางเพศ การทะเลาะวิวาท การขายบริการทางเพศ การติดสารเสพติด การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม การเล่นการพนัน มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร นิยมการใช้ยาเสพติดและขาดความอบอุ่นในครอบครัว (สมบัติ กาญจนกิจ (2552) สมพงษ์ จิตระดับ (2553) และเอกวิทย์ ณ ถลาง (2548) ซึ่งเหตุผลดังกล่าวทำให้เยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปอย่างรวดเร็ว ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม เช่น การแต่งกาย การเคารพผู้ใหญ่ การประพฤติตนให้เป็นคนดีของสังคม และวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยถูกมองข้าม ไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของชาติไทย มีความสำคัญต่อเยาวชนที่เป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศชาติ ดังพระบรม

ราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 2553)

...การศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นการศึกษที่สำคัญและควรจะดำเนินควบคู่กันไปกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เพราะความเจริญของบุคคลตลอดถึงความเจริญของประเทศและของโลกโดยส่วนรวมด้วยนั้น มีทั้งทางวัตถุและจิตใจ ความเจริญทั้งสองทางนี้ จะต้องมีการประกอบกัน เกื้อกูลและส่งเสริมกันพร้อมมูล จึงจะเกิดความเจริญที่แท้จริงได้ ประเทศทั้งหลายจึงต่างพยายามส่งเสริมการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมนี้ พร้อมกันไปกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์...

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความเป็นอยู่ของคนในสังคม ทำให้วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทยได้จางหายไปกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งวัฒนธรรมเป็นผลรวมของการสั่งสมสร้างสรรค์ภูมิธรรมภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาของสังคมนั้น (พระเทพเวที ประยุทธ์ ประยุตโต, 2553) ดังนั้นการจัดการศึกษาไทยในปัจจุบันจึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของชาติ ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพฯ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (กลุ่มสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

...การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมให้ทันตามความเปลี่ยนแปลงของโลกนั้น ๆ เป็นบทบาทที่ท้าทาย เนื่องจากโลกมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ทั้งด้านปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และจริยธรรม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ล้วนก่อให้เกิดปัญหามากมาย ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของพลโลก ดังนั้นบทบาทของครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก สร้างสังคมให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กด้อยโอกาส รวมทั้งผู้ขาดโอกาสและพลาดโอกาสทางการศึกษา ในฐานะที่ครูเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นผู้ให้การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม จริยธรรม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในศตวรรษใหม่...

มวยไทยเป็นศิลปวัฒนธรรมทางการกีฬาของชาติซึ่งแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของคนไทยทางด้านการต่อสู้ป้องกันตัว อันเกิดขึ้นจากวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยที่ได้คิดค้นท่าทางการต่อสู้ป้องกันตัว จนกลายเป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นทุนอันยิ่งใหญ่ของสังคมไทย ที่มีกฎเกณฑ์ทำให้คนไทยสัมพันธ์กันอยู่ร่วมกัน เป็นพี่เป็นน้อง เป็นครอบครัวและเป็นชุมชนที่อยู่ร่วมกับธรรมชาติที่กลายเป็นจารีตประเพณี มีพิธีกรรมอันเป็นสิ่งสร้างสรรคจิตใจที่ประกอบด้วย การมอบตัวเป็นศิษย์ การครอบครู การไหว้ครู อันเป็นคุณธรรมต่างๆ ที่มีความไว้วางใจกัน ความเอื้ออาทรต่อกัน ความเคารพซึ่งกันและกัน การพึ่งพาอาศัยกัน มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี อีกทั้งยังเป็นภูมิปัญญาทางด้านการต่อสู้ป้องกันของ

บรรพบุรุษไทยที่ใช้ในการดิ้นรนและเอาตัวรอดจากภัยอันตราย ป้องกันชาติบ้านเมืองในยามศึกสงคราม เป็นกิจกรรมการออกกำลังกาย สำหรับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย และใช้ในการประกอบอาชีพสำหรับบุคคลทั่วไป ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร (มวยไทยสู่รัฐเซียสนองพระราชดำรัส, 2553)

...กีฬามวยไทยไม่ได้เป็นเพียงกีฬาเท่านั้น แต่เป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ จะเห็นได้ว่าการแข่งขันนั้น จะต้องมีการไหว้ครู ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ดังนั้นการส่งเสริมกีฬามวยไทยในต่างประเทศ ไม่จำเป็นต้องมองเป็นกีฬาการต่อสู้ แต่เป็นศิลปวัฒนธรรม หรือเป็นการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพก็ได้...

จากเดิมรายวิชามวยไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (วสนา คุณาอภิสิทธิ์ และโพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง, 2547: 23 - 31) ได้กำหนดโครงสร้างและสาระการเรียนรู้มวยไทย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่ต้องการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน แต่จากการนำรายวิชามวยไทยดังกล่าวไปดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาพบปัญหาและอุปสรรค จึงทำให้รายวิชามวยไทยไม่ได้ถูกนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างกว้างขวาง โดยจากการสัมภาษณ์โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง (2553, ธันวาคม 24) ซึ่งเป็นคณะผู้จัดทำโครงสร้างรายวิชามวยไทย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากการกำหนดสาระการเรียนรู้มวยไทยมีจำนวนมากและมีความหลากหลายของเนื้อหา จึงทำให้ครูผู้สอนไม่สามารถเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนได้

อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับนักวิชาการหลายท่าน ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนมวยไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งได้แก่ กิตติ จำรัสประเสริฐ (2552: 56 - 84) ยุทธชัย สุโกลี (2550: 54 - 80) และ ชานูชัย ยมดิษฐ์และคณะ (2548: 134 - 144) ได้พบปัญหาในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน โดยเนื้อหาวิชามวยไทยในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน ควรมีการวางแผนจัดทำหลักสูตรมวยไทยให้มีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น ในด้านครูผู้สอนไม่มีความรู้ด้านมวยไทย ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลยังไม่มีเครื่องมือสำหรับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน จากการศึกษาประเด็นปัญหาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรรายวิชามวยไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยจัดเป็นวิชาสาระเพิ่มเติมของสถานศึกษา ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และจัดทำเอกสารหลักสูตรรายวิชามวยไทยเพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler, 1950) ร่วมกับ แนวคิดของทาบ (Taba, 1965) แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรรายวิชาของ แมคเนล (McNeil, 1995) และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เอกสารวิชามวยไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนมวยไทยในสถานศึกษากับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 158 คน สภาพปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนการสอนมวยไทยในสถานศึกษากับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 158 คน ในโรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขั้นที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร เป็นการนำผลจากขั้นที่ 1 มาพัฒนาหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยประกอบด้วย ปรัชญา หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ คำอธิบายสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 คน (Pilot Study) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป

ขั้นที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้และตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยนำหลักสูตรรายวิชามวยไทยและแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ครั้ง โดยใช้แผนการทดลองแบบ (Pretest-posttest Control Group Design) ในครั้งที่ 1 ทดลองกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 80 คน และครั้งที่ 2 ทดลองกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนกำแพงแสนวิทยา จำนวน 80 คน โดยการสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก ทั้งสองโรงเรียนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 40 คน กลุ่มทดลองทำการสอนตามหลักสูตรจำนวน 18 ชั่วโมง โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย จำนวน 7 รายการ ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน อันประกอบด้วย 1) หลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีค่าความตรงตั้งแต่ 0.8 - 1.0 2) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชามวยไทย มีค่าความตรงตั้งแต่ 0.7 - 1.0 3) แบบวัดความรู้รายวิชามวยไทย มีค่าความตรงตั้งแต่ 0.7 - 1.0 และมีความเที่ยงเท่ากับ 0.6 4) แบบทดสอบทักษะมวยไทย มีค่าความตรงตั้งแต่ 0.8 - 1.0 และมีความเที่ยงเท่ากับ 0.7 5) แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนมวยไทย มีค่าความตรงตั้งแต่ 0.7 - 1.0 และมีความเที่ยงเท่ากับ 0.7 6) แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีค่าความตรงตั้งแต่ 0.8 - 1.0 และมีความเที่ยงเท่ากับ 0.8 และ 7) แบบทดสอบและเกณฑ์สมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพ สำหรับเด็กไทยอายุ 7 - 18 ปี ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(สสส.) โดยเริ่มทำการทดสอบด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถภาพทางกายก่อนการเรียน 1 สัปดาห์ นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 18 ชั่วโมง ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนตามปกติที่ทางโรงเรียนกำหนด เมื่อสิ้นสุดการเรียนตามหลักสูตร ทำการทดสอบด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถภาพทางกายกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มอีกครั้ง นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงสรุปอ้างอิงที่ใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบ ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test)

ขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร นำผลการทดลองใช้หลักสูตรมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 70) และคะแนนด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถภาพทางกายหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน หลังจากนั้นนำผลที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นหลักสูตรรายวิชามวยไทย ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ผลการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า จุดอ่อนของรายวิชามวยไทยที่ควรปรับปรุง คือ การกำหนดสาระการเรียนรู้มวยไทยให้กับครูผู้สอนในการนำไปจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ต้องมีการกำหนดอย่างชัดเจน และการจัดการเรียนการสอนมวยไทยในสถานศึกษาควรมีอุปกรณ์ในการป้องกันตัวไม่ให้เกิดการบาดเจ็บ มุ่งเน้นให้

ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในการป้องกันตัว สภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนการสอนมวยไทยในสถานศึกษาโดยภาพรวมในด้านหลักสูตร ครูผู้สอน การจัดการเรียนรู้ อุปกรณ์ และสถานที่ การวัดและประเมินผล มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ร่างหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร (IOC) สูงกว่าเกณฑ์ 0.5 ทุกองค์ประกอบ ซึ่งหลักสูตรรายวิชามวยไทยมีองค์ประกอบได้แก่ ปรัชญา หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

หน่วยที่ 1 ตำนานมวยไทย (จำนวน 1 ชั่วโมง) เนื้อหาประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญของมวยไทย ประวัติมวยไทย และประเพณีของมวยไทย

หน่วยที่ 2 กตัญญูรู้คุณ (จำนวน 2 ชั่วโมง) เนื้อหาประกอบด้วย การไหว้ครูรำมวยไทยท่าพรหมนั่งและพรหมยืน

หน่วยที่ 3 นวอาวุธ (จำนวน 13 ชั่วโมง) เนื้อหาประกอบด้วย การจดมวย การเคลื่อนที่ การไข่มัด เท้า เข่า ศอก และแม่ไม้มวยไทย 15 แม่ไม้

หน่วยที่ 4 มวยไทยแอโรบิค (จำนวน 2 ชั่วโมง) เนื้อหาประกอบด้วย การออกกำลังกายด้วยมวยไทยและสมรรถภาพทางกาย

ส่วนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีค่าความเหมาะสมและค่าความเป็นไปได้ในการนำไป

ใช้มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ 0.5 เช่นกัน และผลจากการทดลองใช้หลักสูตร (Pilot Study) พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั้นสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

3. ผลการนำหลักสูตรไปใช้และการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตร พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองในครั้งที่ 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 78.4 และครั้งที่ 2 มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 81.8 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดี (สูงกว่าร้อยละ 70) ส่วนคะแนนด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถภาพทางกายของการทดลองทั้งสองครั้ง พบว่ามีคะแนนภายหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ซึ่งผลดังกล่าวเกิดจาก

3.1 โครงสร้างของหลักสูตรรายวิชามวยไทย มีเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน จึงมีผลทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถภาพทางกายสูงขึ้นก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้คำนึงถึงลำดับความยากและง่ายของเนื้อหาโดยในหน่วยที่ 1 ตำนานมวยไทย เริ่มจากการให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของกีฬามวยไทย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน หน่วยที่ 2 กตัญญูรู้คุณ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รู้และเข้าใจถึงศิลปวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของมวยไทย หน่วยที่ 3 นวอาวุธ เป็นการฝึกทักษะพื้นฐานของมวยไทยเพื่อนำไปใช้ในการป้องกันตัวและ หน่วยที่ 4 มวยไทยแอโรบิค เป็นการนำมวยไทยไปใช้ในการออกกำลังกายและเสริมสร้างสมรรถภาพ

ทางกายของผู้เรียน ซึ่งการคัดเลือกและจัดลำดับเนื้อหาเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการจัดการเรียนการสอน ดังที่ ปรานี สังฆะตวรธรรม และสิริวรรณ ศรีพล (2536: 110 - 113) ได้กล่าวว่า การคัดเลือกเนื้อหาโดยทั่วไป คือ จำเป็นต้องคำนึงถึงความง่าย ความยาก ในการทำความเข้าใจ ความรู้ที่มีความจำเป็นมาก่อน คุณค่าของเนื้อหาวิชา ความทันสมัย รวมทั้งวุฒิภาวะ และประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรที่ชัดเจนจะสามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอนที่พบในปัจจุบันได้

3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีของไทย ซึ่งการเรียนทุกครั้งจะเริ่มจากการกราบครูบาอาจารย์ บิดามารดา และผู้มีพระคุณ เพื่อเป็นการแสดงถึงความกตัญญูต่องานต่อผู้มีพระคุณ ตามด้วยการไหว้ครูรำมวยไทย เพื่อเป็นการระลึกถึงพระคุณของครูที่สั่งสอนวิชามวยไทย และเริ่มฝึกทักษะต่าง ๆ หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติ จะมีการกราบครูอีกครั้ง ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวน่าจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ เจตคติต่อการสอนมวยไทยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงขึ้นหลังจากการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3.3 สื่อการสอน ผู้วิจัยใช้สื่อการสอนที่สามารถหาได้ง่ายและที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่น ลูกฟุตบอล เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติทักษะมวยไทยและได้พัฒนาสื่อการสอนสำหรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรเพิ่มขึ้น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหาของรายวิชามวยไทย ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำรูปภาพการปฏิบัติทักษะการจดมวย การใช้หมัด เท้า เข่า ศอก ท่าทางการไหว้ครูรำมวยไทย วิธีการป้องกันตัว เป็นใบความรู้ประกอบการสอนในทุกหน่วยการ

เรียนรู้ ซึ่งอาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในรายวิชามวยไทยได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้โดยประยุกต์วัสดุอุปกรณ์ที่เหลือใช้ในท้องถิ่นหรือสร้างสื่อนวัตกรรมมาใช้ในการสอนวิชามวยไทยได้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชัย โรจนานนท์ (2535: 35 - 80) ที่ทำการผลิตสื่อรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเรื่อง แม่ไม้มวยไทย โดยสื่อรายการโทรทัศน์สามารถทำให้นักเรียนมีคะแนนด้านความรู้เฉลี่ยที่สูงและสามารถปฏิบัติท่าแม่ไม้มวยไทย จำนวน 15 ท่าได้ถูกต้อง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญชัย ยมดิษฐ์ และคณะ (2549: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมกิจกรรมและพัฒนาสื่อต้นแบบเพื่อพัฒนากีฬามวยไทย พบว่าหลังจากการใช้บทเรียน CAI ทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงกว่าก่อนใช้บทเรียน CAI อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งจะทำให้การสอนมวยไทยมีสื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษาเพิ่มขึ้น สามารถสอนได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ไม่สัมผัสตัว และไม่เกิดการบาดเจ็บ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อการสอนที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ขึ้นมาใช้ประกอบ การสอนได้

3.4 การวัดและประเมินผล ผู้วิจัยได้ทำการวัดและประเมินผลของผู้เรียนในด้านความรู้อันพึงประสงค์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถภาพทางกายของผู้เรียนซึ่งครอบคลุมหลักการวัดและประเมินผลรายวิชาพลศึกษา ดังที่ วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2541: 187) ได้กล่าวว่า การประเมินผลนักเรียนจะดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายของวิชา

พลศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ สมรรถภาพทางกายและสังคม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียนขึ้นโดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ จึงทำให้ได้เครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพสามารถประเมินผลผู้เรียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

4. ผลการประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร พบว่า หลักสูตรรายวิชามวยไทยมีประสิทธิภาพ จึงทำให้กลุ่มทดลองมีคะแนนผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งที่ 1 และ 2 อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 70) และทำให้คะแนนด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถภาพทางกายสูงกว่าก่อนการเรียนเช่นกัน และหลังจากการทดลองผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชามวยไทย ครั้งที่ 1

คะแนน	กลุ่ม	ทดลอง	ผลการทดลอง				
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}_D$	S_D	t
ความรู้	ควบคุม	ก่อน	7.83	2.24	0.45	1.15	2.47*
		หลัง	7.38	2.05			
	ทดลอง	ก่อน	7.65	2.38	7.35	3.34	13.92**
		หลัง	15.00	2.53			
ทักษะ	ควบคุม	ก่อน	3.30	2.94	0.53	1.28	2.59*
		หลัง	3.83	2.95			
	ทดลอง	ก่อน	4.33	2.23	26.18	3.78	43.77**
		หลัง	30.50	3.64			
เจตคติ	ควบคุม	ก่อน	3.82	0.51	0.02	0.12	0.77
		หลัง	3.81	0.43			
	ทดลอง	ก่อน	3.65	0.67	0.66	0.53	7.97**
		หลัง	4.32	0.26			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ควบคุม	ก่อน	2.38	0.36	0.04	0.14	1.78
		หลัง	2.34	0.25			
	ทดลอง	ก่อน	2.26	0.42	0.43	0.41	6.67**
		หลัง	2.69	0.13			
สมรรถภาพทางกาย	ควบคุม	ก่อน	13.83	3.71	0.35	1.78	1.25
		หลัง	13.48	3.24			
	ทดลอง	ก่อน	15.43	3.06	1.08	2.45	2.77**
		หลัง	16.50	2.21			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชามวยไทย ครั้งที่ 2

คะแนน	กลุ่ม	ทดลอง	ผลการทดลอง				
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}_D$	S_D	t
ความรู้	ควบคุม	ก่อน	6.93	2.19	0.50	1.18	2.69*
		หลัง	6.43	1.63			
	ทดลอง	ก่อน	7.38	2.57	8.03	2.19	23.18**
		หลัง	15.40	1.89			
ทักษะ	ควบคุม	ก่อน	3.28	3.21	0.10	1.35	0.47
		หลัง	3.38	3.02			
	ทดลอง	ก่อน	4.20	3.82	26.00	5.15	31.91**
		หลัง	30.20	3.70			
เจตคติ	ควบคุม	ก่อน	4.24	0.40	0.00	0.12	0.00
		หลัง	4.24	0.30			
	ทดลอง	ก่อน	4.22	0.44	0.43	0.32	8.66**
		หลัง	4.65	0.19			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ควบคุม	ก่อน	2.38	0.29	0.01	0.10	0.48
		หลัง	2.37	0.24			
	ทดลอง	ก่อน	2.54	0.26	0.25	0.19	8.11**
		หลัง	2.79	0.11			
สมรรถภาพทางกาย	ควบคุม	ก่อน	15.63	3.22	0.68	1.93	2.22*
		หลัง	16.30	2.52			
	ทดลอง	ก่อน	15.80	3.02	2.33	1.80	8.16**
		หลัง	18.13	2.61			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะเป็นประโยชน์ต่อเยาวชน ครูผู้สอน สถานศึกษา และสังคมไทย ควร

ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ดังนี้ 1) กระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดให้สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนวิชามวยไทยให้กับนักเรียน และนำหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ

จัดการสัมมนาเผยแพร่หลักสูตรรายวิชามวยไทย ให้กับครูผู้สอนในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ในด้านเนื้อหาวิชา ทักษะปฏิบัติการกระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การวางแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับนักเรียน 2) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ควรส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนได้เรียนรู้ในศิลปะมวยไทยโดยมีการจัดกิจกรรมด้าน มวยไทยอย่างต่อเนื่อง 3) กระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการนำศิลปะมวยไทย เข้าไปสู่ในชุมชนต่างๆ โดยการนำไปใช้ในการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และ 4) กระทรวงวัฒนธรรม ควรส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับศิลปะมวยไทย เพื่อเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมด้านการต่อสู้และรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

1. ควรมีการนำหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปใช้กับสถานศึกษาทุกเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นการติดตามผลและประเมินผลหลักสูตรต่อไป
2. การนำหลักสูตรไปใช้ ควรมีการอบรมให้

แก่ครูผู้สอนวิชามวยไทย โดยจัดการอบรม เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะของครูมวยไทยที่ดี มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรมจริยธรรม เข้าใจหลักวิทยาศาสตร์การกีฬา เพื่อนำไปใช้ในการสอนวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรรายวิชามวยไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมถึงการวัดและประเมินผลของผู้เรียนในด้านต่างๆ

3. การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรรายวิชามวยไทยในสถานศึกษา ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำศิลปะมวยไทยไปใช้ในการออกกำลังกาย รักษา ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามที่เกิดขึ้นในมวยไทย เช่น การไหว้ครูรำมวยไทย และใช้ในการป้องกันตัวในเวลาที่เกิดเหตุร้าย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชามวยไทยแบบบูรณาการ โดยจัดการเรียนการสอนร่วมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
2. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาหลักสูตรรายวิชามวยไทยสำหรับนักเรียนในระดับอื่นๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2553 ตุลาคม 10). รายงานพิเศษกระทรวงศึกษาธิการ. แหล่งที่มา <http://www.moe.go.th/webpr/special/special141.html>.
- กิตติ จำรัสประเสริฐ. (2552). ปัญหาและความคิดเห็นในการนำศิลปะมวยไทยสู่การเรียนการสอนในหลักสูตรช่วงชั้นที่ 3 - 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). **งานวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบกิจกรรมการพัฒนาและสร้างเสริมกีฬามวยไทย: แบบบูรณาการในโครงการมหกรรมกีฬาภูมิปัญญาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- _____. (2549). **งานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การสร้างเสริมกิจกรรมและพัฒนาสื่อต้นแบบเพื่อพัฒนากีฬามวยไทย**. ราชบุรี: วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ปราณี สังขะตะวรรณ และสิริวรรณ ศรีพล. (2536). **หน่วยที่ 2 การออกแบบหลักสูตร: การออกแบบหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชา ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีการสอน**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ผาณิต บิลมาศ. (2530). **การวัดทักษะทางกีฬา**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**. (2553 ตุลาคม 7). แหล่งที่มา http://www.ch7.com/news/news_speech.aspx.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ประยุตโต). 2553 ตุลาคม 7. **ความหมายของวัฒนธรรม**. แหล่งที่มา <http://www.muslimthai.com/main /1428/content.php?category=110&id=5188>
- โพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. 2553, ธันวาคม 24 **ครูมวยไทย**. สมาคมครูมวยไทย. สัมภาษณ์. **มวยไทยสู่รัสเซีย สอนพระราชดำรัส**. (2553 ตุลาคม 7). แหล่งที่มา <http://th.thaiembassymoscow.com>.
- ยุทธชัย สุโกสิ. (2550). **ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนมวยไทยศึกษา**
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเลย. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามวยไทยศึกษา วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง**.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2541). **หลักสูตรพลศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และโพธิ์สวัสดิ์ แสงสว่าง. (2547). **มวยไทยกีฬาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. **วารสารสุขศึกษา-พลศึกษา-สันติการ, 30**, 23 - 31.
- วิชัย โรจนานนท์. (2535). **การผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเรื่องแม่ไม้มวยไทย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2552). **บทบาทของกีฬาและนันทนาการกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา**. **ผลงานทางวิชาการ ปี พ.ศ. 2552**. (หน้า 1-13). กรุงเทพฯ : คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2553 ตุลาคม 20). **อิสระแก่นักเรียนวัยรุ่นต้องเพิ่มขึ้น**. แหล่งที่มา <http://www.eduparty.com/home/?p=>
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2548 ตุลาคม 20). **ชีวิตรุ่นไทยมี 7 บาป จี๊รัฐเร่งแก้ปัญห**. แหล่งที่มา http://www.deemai.com/content/deemai_view_content.php?id_con=262.

McNeil, J.D. (1995). **Curriculum: The Teacher's initiative**. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice – Hall.

Taba, H. (1962). **Curriculum development: theory and practice**. New York: Harcourt Brace.

Tyler, R.W. (1950). **Basic Principles of curriculum and instruction**. Chicago: University of Chicago.